

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 9Ps/11/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7517212721
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dudíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7517212721.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Janou Dudíkovou v právnej veci S. S., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom v Y. pri E., Q. XX, toho času bytom ARCUS - Špecializované zariadenie a zariadenie pre seniorov, Skladná 4, 040 01 Košice, zastúpenej JUDr. Slávkou Kováčovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, a procesným opatrovníkom JUDr. L., vyššou súdnou úradníčkou Okresného súdu Košice II, na návrh D. O., nar. XX.X.XXXX, bytom v Y. pri E., I. XX, zastúpenej Advokátskou kanceláriou NIŽNÍK & Partners, s.r.o. so sídlom v Košiciach, Žižkova 4E, za účasti S. G., nar. XX.X.XXXX, bytom v Y. pri E., Q. XXX/XXX, v konaní o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

I. Obmedzuje S. S., nar. XX.X.XXXX, v spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilá na uzatváranie zmlúv akéhokoľvek druhu, udeľovanie plných mocí, na nakladanie s finančnými prostriedkami, na preberanie dôchodku a iných sociálnych dávok, na preberanie doporučených úradných listových zásielok a reagovanie na tieto zásielky, na samostatné konanie pred súdmi a inými orgánmi verejnej moci, na vyslovovanie informovaného súhlasu s poskytovaním psychiatrickej aj nepsychiatrickej zdravotnej starostlivosti ako v ústavnej, tak v ambulantnej forme, na vyslovenie súhlasu so vstupom a pobytom v zariadení sociálnej starostlivosti.

II. Ustanovuje S. S., nar. XX.X.XXXX, za opatrovníka S. G., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. pri E., Q. XXX/XXX.

- 2 -

9Ps/11/2017

III. Vymedzuje opatrovníkovi rozsah práv a povinností tak, že je povinný a oprávnený za opatrovanca vykonávať všetky právne úkony v rozsahu obmedzenia jeho spôsobilosti na právne úkony uvedenom vo výroku I tohto rozsudku, pričom rozhodnutia, ktoré nie sú bežnou záležitosťou, podliehajú schváleniu súdu.

IV. Opatrovník je povinný predkladať súdu dvakrát ročne, vždy k 30.6. a k 31.12. kalendárneho roka správu o výkone opatrovníckej funkcie.

V. O trovách štátu bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka - sestra osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná, podala návrh na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony S. S., nar. XX.X.XXXX, ktorým sa domáhala, aby nebola spôsobilá na žiadne právne úkony okrem disponovania s majetkovými hodnotami a finančnou hotovosťou do sumy 10 eur

jednorazovo a maximálne do sumy 50 eur mesačne. Súhlasila, aby bola ustanovená za opatrovníka menovanej. Návrh odôvodnila tým, že podľa lekárskej správy jej sestra trpí závažnou duševnou poruchou, ktorá nie je len prechodná, v dôsledku ktorej nie je schopná robiť právne úkony vo vzťahu k tretím osobám tak, aby si uvedomovala následky svojho konania. Sestra navrhovateľky v minulosti udelila plnú moc na preberanie jej dôchodku tretej osobe, pánovi S. G., ten po odpočítaní poplatku za pobyt a lieky si zvyšné peniaze ponechá a z toho sa postará o pitný režim. Navrhovateľka sa dlhé roky stará o jej potreby a pomáha jej so všetkými záležitosťami nad rámec opatery Domova dôchodcov. Navrhovateľka však nemá plnú vedomosť o tom, na aké všetky úkony jej sestra splnomocnila tretie osoby, najmä vyššie spomínaného S. G.. Je preto potrebné, aby plné opatrovníctvo bolo zverené jednej osobe, na čo ako jej sestra má najvhodnejšie predpoklady.

2. Právna zástupkyňa osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná, v písomnom vyjadrení zo dňa 27.3.2018 uviedla, že s návrhom na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony nesúhlasí. Myslí si, že takéto obmedzenie by ani nemalo zmysel, pretože v súčasnosti sa posudzovaná nachádza v zariadení na Skladnej ul. č. 5 v Košiciach a všetka potrebná starostlivosť o ňu je zabezpečená. Navyše jej kupuje veci a stará sa o ňu Marián G., ktorému udelila generálnu plnú moc na zastupovanie svojej osoby. Jej sestra sa o ňu nikdy nestarala, aj teraz príde za ňou maximálne raz za mesiac. Poukázala na to, že pán G. sa o ňu stará asi od roku 2012, pričom v tom čase, keď bývala v Y. pri E., ho sama prosila, či sa o ňu nepostará, keďže je sama, syn jej zomrel, dcéra žije v Čechách a jej sestra - navrhovateľka na ňu nikdy nemala čas. Asi v roku 2015 začala mať problémy, niekedy zabudla vypnúť plyn, prípadne doma odpadla, kde ju našiel pán G., vybavil jej celodennú opatrovateľskú starostlivosť, pričom niekedy chodil ku nej aj šesťkrát denne a keďže situácia bola neúnosná, tak odišla do Domova dôchodcov, čo už aj sama chcela. Pán G. ju naďalej pravidelne navštevuje dva až štyrikrát do týždňa, zabezpečuje jej hygienické pomôcky, lieky, vitamíny, ovocie a pod. Nie je pravdou, aby jej navrhovateľka zabezpečovala potraviny, všetko toto robí pán G.

- 3 -

9Ps/11/2017

a podľa nej sestra podala tento návrh účelovo. V súčasnosti, pokiaľ potrebuje nejaké lekárske vyšetrenie, tak vždy ju odvezie pán G., stará sa o jej psa, aj s ním navštevuje zverolekára. Necháva jej aj financie, vždy má nejaké financie v peňaženke, keď si chce niečo kúpiť, a taktiež necháva financie aj sestričke, pokiaľ by potrebovala niečo navyše.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky, osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná, S. G., znalca, znaleckým posudkom číslo 246/2018 z 29.10.2018, lekáorskými správami ako aj ďalšími listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v spise.

4. Zo správy Špecializovaného zariadenia a zariadenia pre seniorov ARCUS z 31.7.2018 vyplýva, že pani S. S. nie je orientovaná v čase, v priestore je orientovaná čiastočne. Svojou komunikatívnosťou si získava veľa nových priateľov, s ktorými ľahko nadväzuje kontakty. Je priateľská a dobrosrdečná. Umiestnenie v zariadení zabezpečoval pán Marián G., ktorý ju pravidelne týždenne navštevuje, zabezpečuje jej potreby a úzko spolupracuje so zástupcami jednotlivých úsekov pri riešení záležitostí spojených s poskytovaním sociálnej služby. Veľmi sporadicky ju navštevuje jej sestra D. O.. Výška mesačnej úhrady predstavuje 302,77 eur.

5. Navrhovateľka reagovala na podanie právnej zástupkyne osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná zo dňa 27.3.2018, vyjadrením zo dňa 10.8.2018, v ktorom uviedla, že jej sestra nie je schopná rozpoznať, čo sa okolo nej deje a aké následky to vyvoláva. Tento stav je už dlhodobý a preto podala predmetný návrh. Podľa navrhovateľky zhruba pred šiestimi až siedmimi rokmi sa začal zdravotný stav jej sestry zhoršovať, kedy jej dcéra Irena odišla bez slov od manžela a celkovo z dediny. Vtedy začala pani S. S. ponúkať svoj majetok tomu, kto ju doopatrjuje a tak sa chcela pomstiť svojej rodine, že ostala sama. Podarilo sa jej to, oslovila S. G., pričom tak vzniklo čestné prehlásenie, kde mu za svoje doopatrovanie prenecháva bezplatne časť svojho majetku s dátumom 15.3.2013. S týmto dátumom bola neskôr vystavená aj darovacia zmluva. Sestra navrhovateľky mala výpadky pamäti a celkovo jej rozum už dobre neslúžil. Pán G. spomínanou zmluvou dosiahol to, že ju pripravil o majetok. O tomto sa navrhovateľka dozvedela až po zavkladovaní do katastra. Ďalšou darovacou zmluvou z 21.10.2014 ju pripravil o všetky pozemky, ktoré mala vedené v katastri. Podľa navrhovateľky znova konal s úmyslom zmocniť sa majetku duševne nespôsobilej osoby. Tomu navrhovateľka ako sestra nemohla zabrániť, vmanipuloval ju do toho a ona by podpísala čokoľvek. Okrem nehnuteľného majetku si pán G. prisvojil aj jej celoživotné úspory (cca

3.400 eur) a zlaté šperky, ktoré sa nikdy nenašli. Aby s ňou neprichádzal do kontaktu, zakúpil kameru, ktorú nainštaloval do chodby v dome a dobre videl, čo robí, keď mu zavolala hoci aj o 23.00 hod., keď bola zjavne mimo zdravého rozumu. Videl, že sa nejedná o žiadny zdravotný problém, ale je namazaná alkoholom, ktorým ju zásoboval. Navrhovateľka poukázala na to, že obedy jej sestry nosili z materskej školy, ktorá dôchodcom rozvážala obedy po dedine. Veľakrát sa s obedárom nedostali dovnútra pre jej indispozíciu. Podľa navrhovateľky dom, v ktorom bývala jej sestra, je od nej cca 150 m a v kontakte boli každodenne. Toto pretrváva dodnes a dodnes ju navštevuje v zariadení, kupuje jej oblečenie - nohavice, pulóvre, ponožky, jedlo a všetko, čo potrebuje. Pán G. jej donesie tú najlacnejšiu vodu a sladkosti kúpené so zľavou aj 44 %. Okrem toho dohoda s pánom G. bola taká, že treba sa starať aj o hroby na cintoríne, aby všetko navrhovateľka nezabezpečovala zo svojho. Nestalo sa tak a všetko naďalej financuje navrhovateľka.

- 4 -

9Ps/11/2017

6. Zo záveru znaleckého posudku znalca z odboru Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria, Sexuológia, JUDr. MUDr. Jána Uhrina, číslo 246/2018 zo dňa 29.10.2018, vyplýva, že posudzovaná trpí Alzheimerovou demenciou v stredne ťažkom štádiu ochorenia. Ide o trvalú, progredujúcu a nevyliciteľnú duševnú chorobu. Prognóza je nepriaznivá. U menovanej sa prejavuje závažným postihnutím rozumových, pamäťových a úsudkových schopností. Menovaná nie je spôsobilá posúdiť svoj zdravotný stav na účely udelenia súhlasu s ambulantnou ani ústavnou formou psychiatrickej aj nepsychiatrickej liečby. Menovaná nie je schopná ovládať svoje konanie ani posúdiť jeho následky, zabezpečovať si svoje denné potreby, vyžaduje opateru druhou osobou. Nie je spôsobilá samostatne vystupovať pred súdmi ani inými orgánmi, nie je spôsobilá samostatne si obstarávať svoje finančné, písomné ani iné záležitosti. Znalec odporučil, aby bola obmedzená v spôsobilosti na právne úkony najmä v oblasti uzatvárania zmlúv akéhokoľvek druhu, udeľovania plných mocí, ďalej na nakladanie s finančnými prostriedkami, na preberanie dôchodku a iných sociálnych dávok, na preberanie doporučených úradných listových zásielok a reagovanie na tieto zásielky, na samostatné konanie pred súdmi a inými orgánmi verejnej moci, na vyslovovanie informovaného súhlasu s poskytovaním psychiatrickej aj nepsychiatrickej zdravotnej starostlivosti ako v ústavnej, tak v ambulantnej forme, na vyslovenie súhlasu so vstupom a pobytom v zariadení sociálnej starostlivosti.

7. Na pojednávaní dňa 27.2.2019 znalec trval v celom rozsahu na závere znaleckého posudku.

8. Navrhovateľka vo svojej výpovedi potvrdila, že ona sama v minulosti požiadala S. G., aby jej sestru vybavil umiestnenie v zariadení sociálnych služieb. Vedomosť o tom, že mu darovala svoj rodinný dom, mala navrhovateľka už v roku 2013. Navrhovateľka poukázala na to, že ona je tu v podstate za vnúčatá svojej sestry, nie za seba. Pani S. S. má jednu dcéru - F., ktorá sa po rozvoде presťahovala do Brna, a vnučky Soňa a O., taktiež žijúce v zahraničí. Sestra mala ešte syna Fera, ktorý zomrel, jeho syn S. S. žije v Bratislave. Navrhovateľka potvrdila, že v tomto konaní jej ide hlavne o to, aby sestrin dôchodok nepreberal S. G., pretože keď sestra zomrie, náklady na pohreb bude znášať navrhovateľka. Navrhovateľka taktiež potvrdila, že okrem nej neexistujú žiadni rodinní príslušníci, ktorí by mohli byť opatrovníkom Márie S.ovej v prípade, ak bude obmedzená v spôsobilosti na právne úkony. Navrhovateľke ide hlavne o to, aby zvyšok dôchodku, ktorý zostane po úhrade potrebných výdavkov sestry, sa ukladal do depozitu z toho dôvodu, že jej sestra nemá žiadne úspory ani šatstvo.

9. Právna zástupkyňa osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná, na pojednávaní 9.1.2019 uviedla, že po oboznámení sa so znaleckým posudkom súhlasí s obmedzením spôsobilosti na právne úkony Márie S.ovej, ak to súd uzná za vhodné. Znalec v závere posudku uviedol, že trpí demenciou, čo v jej veku 88 rokov nie je nič neobvyklé. V minulosti bola v poriadku, takto sa to zhoršilo v posledných dvoch rokoch. V prípade obmedzenia trvala na tom, aby súd za opatrovníka ustanovil S. G., pretože tento sa o ňu začal starať asi od roku 2012, vtedy bola ešte v poriadku, bolo to na popud toho, že bola sama, nemala žiadnu opateru. Za opatrovníka si ho želá ustanoviť aj samotná obmedzovaná, nakoľko ona vie, kto sa o ňu stará, kto za ňou chodí, kto jej všetko zabezpečuje.

- 5 -

9Ps/11/2017

10. Súd v súlade s ust. § 243 ods. 1 CMP vypočul pani Máriu S.ovú, a to dvakrát, prvýkrát v zariadení ARCUS dňa 6.12.2018 a druhýkrát na pojednávaní dňa 9.1.2019. Posudzovaná uviedla, že v zariadení sa nachádza asi rok, nikto za ňou nechodí. Má jednu sestru - Milku, bola za ňou asi raz. Na otázku, ku komu má lepší vzťah, kto by ju mal v prípade obmedzenia spôsobilosti zastupovať ako opatrovník, uviedla, že radšej S. G.. J. svoju odpoveď zmenila a povedala, že nevie, radšej sestra, pretože by sa urazila na celý život. Potvrdila, že dala pozemky pánovi G., pretože sa o ňu postará, pričom sestra sa o ňu nepostará. Vo svojej výpovedi na pojednávaní 9.1.2019 uviedla, že má 87 alebo 88 rokov, mala dve deti, ich mená už nevie. Súdu nevedela uviesť, aký je deň, mesiac, rok, ani to, aká je výška jej dôchodku. Býva v domove, tam má všetko. Podľa nej za ňou do domova nechodí nikto. Meno svojej sestry - navrhovateľky uviesť nevedela. Po tom, čo do pojednávacej miestnosti vstúpil ako svedok Marián G., pani S. S. ho hneď spoznala, vedela uviesť jeho meno.

XX. Marián G., vypočutý na pojednávaní 9.1.2019 ako svedok, uviedol, že asi pred šiestimi rokmi išiel kúpiť pozemok, ktorý sa nachádzal pri pani S.ovej, ktorý vlastnila aj navrhovateľka a jej brat. Napokon ten pozemok kúpil, pričom pani S. ho už vtedy prosila, či by sa o ňu nepostaral, neurobil jej nákup a pod., že jej dcéra je už roky v Čechách, neozýva sa jej, rovnako jej sestra - navrhovateľka sa o ňu nestará. Asi po pol roku sa o ňu začal starať intenzívnejšie, robil jej nákupy, kosil jej dvor, zabezpečoval údržbu domu, keď niečo bolo treba, keď zatekala voda, nešlo kúrenie a pod. Pani S. stále opakovala, že nedá svoj dom nikomu, ani svojej rodine, pretože oni sa na ňu vykašľali. Spočiatku to nechcel prijať, neskôr súhlasil, pričom zaviazal sa starať o pani S.ovú. V čase, keď išla do domova, to s ňou bolo už veľmi ťažké, starala sa o ňu aj jeho mama a sestra, chodili za ňou aj štyrikrát za deň. Volali mu jej susedia, keď odpadla, dal do jej domu namontovať kameru, aby ju mal pod dohľadom. Navrhovateľka ani nevie, koľkokrát k jej sestre prišla záchranka. Zabezpečoval jej kompletnú starostlivosť, keď jej zrazilo psa, boli ho šití. Chodil s ňou na výlety do Maďarska, na trhy, chodila s nimi aj navrhovateľka, pokiaľ nezačali problémy. Napokon ju umiestnil do domova dôchodcov, pretože už zabúdala, volali mu jej susedia, že zabudla vypnúť plyn a pod. Podľa S. G. navrhovateľka, odkedy podala návrh na súd, chodí za sestrou do zariadenia možno raz mesačne, predtým tam nechodila štyri roky. Zrazu tam sú fotky vnúčat, ktoré tam dovtedy vôbec neboli.

12. Marián G. uviedol, že s navrhovateľkou vychádzal veľmi dobre, zhoršilo sa to možno pol roka po tom, čo podala návrh na súd. Navrhovateľka burcuje celú svoju rodinu, ide sa súdiť so svojím bratom, so susedom, nerozpráva sa ani so svojím synom. Potvrdil, že bol za navrhovateľkou a povedal jej, že jej ten dom vráti, nech sa o svoju sestru stará, ale povedala, že ona ten dom nechce. Aj napriek tomu, že pani S. mu pozemky darovala, dal jej za ne peniaze, ale tie zmizli. Potvrdil, že po úhrade výdavkov na domov dôchodcov jej zostáva z dôchodku asi 80 eur. Z toho len za lieky dáva mesačne cca 36 eur, pravidelne jej kupuje vodu, ovocie, sladkosti, hygienické potreby, čiže z toho nezostáva v podstate nič. O dom pani S.ovej sa stará, prerába ho, chodí tam vetrať, inak by už dávno spadol. Poukázal na to, že v tom dome má pani S. právo doživotného bývania. On sa práveže snažil spojiť ich rodinu, pretože videl, aká je pani S. strápená, rozprávala o tom, že ju nikto nechce a vnučka N. K. bola jediná, ktorá starej mame raz za týždeň zatelefonovala a spýtala sa, ako sa má. Asi pred troma až štyrmi rokmi odviezol

- 6 -

9Ps/11/2017

pani S.ovú na štyri dni k vnučke N. na Moravu, aby tam prišla aj dcéra pani S.ovej F.. O. sa tam však ani nezastavila.

XX. Marián G. uviedol, že pani S.ovej nakupuje všetky potrebné veci, aj nad rámec bežných vecí, napr. televízor, ktorý má v izbe v zariadení, ortopedický vankúš, perinu, koberec k posteli, stolík, lampu, oblečenie, necháva sestričkám v zariadení každý mesiac peniaze na strihanie pani S.ovej v rôznych sumách, napr. 30, 40, 50 eur. Chodí ju navštevovať cca dvakrát do týždňa, stále ide za ňou do izby na piate poschodie. V súvislosti s obavou navrhovateľky prezentovanou na pojednávaní uviedol, že nemá žiaden problém s tým, aby sa zvyšok peňazí z jej dôchodku ukladal na účet pani S.ovej, pričom v plnej miere uhradí aj výdavky na jej prípadný pohreb. Má vedomosť o tom, že pani S. má aj vkladnú knižku, ktorú on nemá k dispozícii, túto podľa neho zobrala navrhovateľka. Navrhovateľka túto skutočnosť poprela, naopak, uviedla, že pán G. zobral z domu jej sestry X.XXX eur, čo ale poprel pán G..

XX. Vzhľadom k tomu, že právna zástupkyňa osoby, o ktorej spôsobilosti sa koná, na pojednávaní X.X.XXXX navrhla v prípade obmedzenia spôsobilosti na právne úkony za opatrovníka ustanoviť pána S. G., súd ho uznesením zo dňa X.X.XXXX, č.k. XPs/XX/XXXX - XXX v súlade s ust. § X0 ods. 1 U. pribral do konania ako účastníka.

XX. Z vyjadrenia vnuka pani S.ovej, S. S. a S. a z XX.X.XXXX vyplýva, že jeho posledné návštevy starej matky sa udiali v rokoch XXXX a XXXX, kedy sa jej zdravotný stav začal prudko zhoršovať. G. ho ani raz nespoznala a nepamätala si žiadnu udalosť s ním. S navrhovateľkou je v pravidelnom kontakte. J. podávala najmä za tým účelom, aby sa predišlo neférovému konaniu zo strany pána G. a zabezpečila sa doplnková starostlivosť o jeho starú matku (hlavnú starostlivosť zabezpečuje zariadenie pre seniorov), čo zahŕňa zabezpečenie dôstojného oblečenia, drobností na jedenie a pitie, pravidelné návštevy a pod. I. túto doplnkovú starostlivosť zabezpečuje podľa neho navrhovateľka. Y. konanie nie je o majetkových veciach, ktoré sa udiali v minulosti, avšak presne dokresľujú motív a pohnútky pána G.. J. je to o empatii, ale o chamtivosti - získal dom v strede obce, privlastnil si všetky úspory a cennosti pani S.ovej, pričom všetky tieto veci budú mať trestnoprávnú dohru.

16. Právny zástupca navrhovateľky na pojednávaní 27.2.2019 ako hlavný dôvod, pre ktorý nemôže byť za opatrovníka pani S.ovej ustanovený S. G., označil ten, že pán G. je v konflikte záujmov v prípade potencionálneho určenia neplatnosti darovacích zmlúv, ktoré uzavrel s pani S.ovou.

17. Navrhovateľka na pojednávaní 27.2.2019 potvrdila, že jej sestra skutočne ponúkala svoj rodinný dom rôznym ľuďom v dedine za to, že ju niekto doopatruje. Ponúkala ho aj navrhovateľke, ale tá mala v roku 2012 operovaný bedrový kĺb, odišla jej pravá ruka, celý rok chodila po nemocniciach, kúpeľoch. Všetky vnúčatá sestry žijú mimo Košíc, vnučky na Morave, vnuk v Bratislave, najviac tu chodí O. K., v roku XXXX asi jedenkrát.

XX. Marián G. na pojednávaní 27.2.2019 vo svojej účastníckej výpovedi potvrdil skutočnosti, ktoré uviedol dňa 9.1.2019. Poukázal na to, že v roku 2012, odkedy sa začal starať o pani S.ovú, bola jej dcéra Irena preč z Y. už minimálne päť rokov.

- 7 -

9Ps/11/2017

19. Brával ju k sebe na Vianoce, každú nedeľu ju vozil do kostola, nosil jej stravu, pomáhali mu aj jeho mama a sestra. Chodili za ňou aj päťkrát do týždňa, niekedy aj päťkrát za deň, keď niečo potrebovala, dvakrát k nej volal záchranku, pretože mala tak nízky tlak, že keby nemal namontované kamery v jej rodinnom dome a neprišiel by, tak by neprežila. Toto navrhovateľka ani vnúčatá nevedia. Keď jej psa zrazilo auto, dal 200 eur za jeho operáciu. Pani S., odkedy sa o ňu stará, ho všade predstavovala ako svojho syna, pretože od neho nezažila žiadnu zákernosť. S. G. okrem toho uviedol, že aj keby nebol ustanovený za opatrovníka pani S.ovej, naďalej by ju chodil navštevovať do zariadenia, pretože stále ho spozná a v prípade, ak by tam prestal chodiť, asi by zomrela od žiaľu. N. si za svojím slovom, pretože jej sľúbil, že sa o ňu postará. K. na e - mail brata navrhovateľky, ktorý mu poslal X.XX.XXXX (č.l. XXX), pretože pani S. naozaj chcela svoje pozemky darovať, pretože nechcela, aby ostali pre jej rodinu. S pani S.ovou uzavrel dve darovacie zmluvy, jednu v roku 2013 týkajúcu sa jej rodinného domu a druhú v roku 2014, kedy mu darovala podiely na svojich pozemkoch. Bolo mu vtedy poradené, nech uzavrie radšej darovaciu zmluvu, ale v skutočnosti jej za pozemky zaplatil 2.000 eur v hotovosti, o čom má aj video práve z dôvodu budúcich problémov zo strany navrhovateľky, pretože mal vedomosti od ľudí v dedine, že navrhovateľka je veľmi konfliktná a že ešte bude robiť problémy.

20. Podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak fyzická osoba pre duševnú chorobu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopná robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jej spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

21. Podľa § 26 Občianskeho zákonníka, pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilé na právne úkony, konajú za ne ich zákonní zástupcovia.

22. Podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka, zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

23. Podľa § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadne jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom (§ 18 ods. 1).

24. Podľa § 248 ods. 1 CMP, konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

25. Podľa § 248 ods. 2 CMP, ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

26. Podľa § 272 CMP, súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.

- 8 -

9Ps/11/2017

27. Podľa § 274 ods. 2 CMP, v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.

28. Podľa § 275 CMP, súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.

29. Podľa § 277 ods. 1 CMP, súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka.

30. Obmedzenie spôsobilosti na právne úkony súdom je opatrenie v záujme tých, ktorí nemajú možnosť ovládať svoje konanie alebo posúdiť jeho následky. Obmedzením spôsobilosti na právne úkony sa sleduje jednak ochrana osôb, ktoré nie sú spôsobilé obstarávať si svoje veci buď vôbec alebo náležite, ako aj ochrana tretích osôb, ktoré s nimi môžu prísť do styku v rámci občianskoprávných vzťahov. Predpokladom obmedzenia spôsobilosti na právne úkony fyzickej osoby podľa § 10 ods. 2 Občianskeho zákonníka je skutočnosť, že fyzická osoba trpí duševnou poruchou, táto duševná porucha je dlhodobejšieho charakteru, nie je len prechodná, fyzická osoba nie je schopná robiť právne úkony v dôsledku duševnej poruchy.

31. S poukazom na výsledky vykonaného dokazovania, predovšetkým na závery znaleckého posudku, z ktorého jednoznačne vyplynulo, že S. S. trpí duševným ochorením trvalého rázu, súd dospel k záveru, že v danom prípade je v jej záujme obmedziť ju v spôsobilosti na právne úkony tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, pretože takéto obmedzenie súd považoval za dostatočné na ochranu jej záujmov.

32. Napriek tomu, že právna zástupkyňa posudzovanej spočiatku nesúhlasila s obmedzením jej spôsobilosti na právne úkony a žiadala návrh zamietnuť, po oboznámení sa so znaleckým posudkom akceptovala jeho závery a navrhla, aby súd rozhodol v zmysle vykonaného dokazovania. Na pojednávaní dňa 9.1.2019 navrhla, aby súd v prípade obmedzenia spôsobilosti na právne úkony za opatrovníka posudzovanej ustanovil S. G., nie navrhovateľku.

33. Z toho dôvodu ho súd uznesením zo dňa 9.1.2019, č.k. 9Ps/11/2017 - 177 v súlade s ust. § 10 ods. 1 CMP pribral do konania ako účastníka.

34. Na základe vykonaného dokazovania možno konštatovať, že pani S. ponúkla v roku 2012 prepis svojho rodinného domu na svoju sestru s podmienkou, že sa bude o ňu starať, avšak táto ponuku svojej sestry neakceptovala s odôvodnením, že má zdravotné problémy. Následne došlo po vzájomnej dohode medzi posudzovanou a pánom G. k prepisu jej domu na jeho osobu po tom, ako sa dohodli, že pán G.

sa o ňu postará, čo začalo rôznymi pomocnými prácami okolo domu, robením nákupov, zabezpečením stravy,

- 9 -

9Ps/11/2017

zdravotnej starostlivosti a pod. Neskôr zabezpečil aj na požiadanie navrhovateľky umiestnenie pani S.ovej v zariadení sociálnej starostlivosti z dôvodu jej nepriaznivého zdravotného stavu, kde ju podľa jeho vyjadrenia ako aj vyjadrenia pracovníkov zariadenia pravidelne navštevuje a zabezpečuje jej potrebné nákupy (voda, ovocie, televízor a pod.). Aj zo samotného výsluchu posudzovanej bolo zrejmé, že k S. G. má pozitívne väzby, stále ho spoznala, vedela uviesť jeho meno, bolo zrejmé, že je s ním v pravidelnom kontakte. Podľa vyjadrenia zariadenia navrhovateľka svoju sestru navštevuje len sporadicky.

35. Súd pri rozhodovaní o ustanovení opatrovníka skúmal v súlade s ust. § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka možnosť ustanoviť ako opatrovníka niektorého z príbuzných posudzovanej osoby, avšak vzhľadom na vyššie uvedené okolnosti dospel k záveru, že neboli splnené podmienky pre ustanovenie opatrovníka z radov príbuzných a preto rozhodol, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

36. Súd má za to, že S. G. je schopný vykonávať funkciu opatrovníka v najlepšom záujme posudzovanej. Súdom ustanovený opatrovník bol poučený o právach a povinnostiach vyplývajúcich z výkonu funkcie opatrovníka. Súd zároveň vymedzil rozsah práv a povinností ustanoveného opatrovníka a uložil mu povinnosť dvakrát ročne predkladať súdu správu o výkone funkcie opatrovníka, v ktorej je opatrovník povinný uviesť všetky potrebné informácie o nakladaní s majetkom obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, o vkladoch na jej účtoch, investíciách, nákladoch na údržbu jej majetku, platbách a pod. a zároveň správu o jej zdravotnom stave.

37. Navrhovateľka viackrát potvrdila, že v tomto konaní jej ide hlavne o to, aby sestrin dôchodok nepreberal S. G., pretože keď sestra zomrie, náklady na pohreb bude znášať navrhovateľka, ako aj o to, aby zvyšok dôchodku, ktorý zostane po úhrade potrebných výdavkov sestry, sa ukladal do depozitu z toho dôvodu, že jej sestra nemá žiadne úspory ani šatstvo.

38. Súd dáva do pozornosti, že dôchodok posudzovanej je vo výške 402,60 eur mesačne, pričom výška mesačnej úhrady v zariadení činí 302,77 eur mesačne, čiže z dôchodku mesačne ostáva suma cca 100 eur (ide o sumu cca 3,23 eur denne), ktorá slúži na nákup liekov, príp. drobných nákupov pre posudzovanú. Pokiaľ sa navrhovateľka obáva, že súdom ustanovený opatrovník S. G. minie uvedenú sumu pre vlastnú potrebu, súd poukazuje na ust. § 277 CMP, ktoré zabezpečuje kvalifikovanú ochranu práv a právom chránených záujmov opatrovanca dohľadom súdu nad spôsobom výkonu funkcie opatrovníka (napr. podávaním priebežných správ o zdravotnom stave, podaním vyúčtovania o hospodárení s majetkom a pod.).

39. Na záver je potrebné uviesť, že právny zástupca navrhovateľky na pojednávaní dňa 27.2.2019 ako hlavný dôvod, pre ktorý nemôže byť za opatrovníka pani S.ovej ustanovený Marián G., označil ten, že pán G. je v konflikte záujmov v prípade potenciálneho určenia neplatnosti darovacích zmlúv, ktoré uzavrel s pani S.ovou. Súd má za to, že uvedený argument je v tomto konaní irelevantný aj vzhľadom k tomu, že v prípade potenciálneho konania o určenie neplatnosti darovacích zmlúv sa súd vie

- 10 -

9Ps/11/2017

s uvedenou situáciou vysporiadať, pretože v prípade budúcej kolízie záujmov opatrovanca a opatrovníka existujú zákonné spôsoby spočívajúce napr. v možnosti ustanovenia osobitného zástupcu na zastupovanie v konaní.

40. Podľa názoru súdu rodinným príslušníkom posudzovanej nič nebráni domáhať sa svojich vlastníckych práv súdnou cestou, pričom rozhodovanie o vlastníckych právach nie je predmetom tohto konania.

41. O trovách konania štátu spočívajúcich v trovách znaleckého dokazovania bude rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Košice - okolie na Krajský súd v Košiciach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, c) súd prvej inštancie v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci nevykonal navrhované dôkazy, ak nie je účelné doplniť dokazovanie odvolacím súdom, alebo d) nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali.